

Toimetus ja talitus: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. -: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 38.

Reedel, 24. oktoobril 1930. a.

XI. aastakäik.

Nahkkinda hooaeg avatud.

Kalev poksis Poksiklubiga ja Sport Helsingi Atleetklubiga.

Läinud pühapäeval peeti hooaja esimesi poksivõistluseid. Tulde läksid „Kalevi” ja „Tall. Poksiklubi” meeskonnad, et omavahel katsuda jõudu, kes seltsidest tugevam. Kohtamine lõppes aga tasavägiselt 4:4; kergemates kaaludes oli „Tall. Poksiklubi” ülekaal, kuna raskemates kaaludes domineeris „Kalev.” Vaatamata sellele, et sise-sporti hooaeg juba kaunis kaua kestnud ning mehed hoolsa töö juures oleksid pidanud tõusma rahuldavasse vormi, jättis klubivõistlus siiski sellise mulje, et paljud mehed saanud kindad kätte esmakordselt. Ei olnud meestel palju vastupidavust, ei olnud ka lööki, kuna ka jalgade töö tublisti jättis soovida. Ridade kirjutaja arvab kõigis nendes asjaoludes nägevat halba enustust sellele poksihooajale. Peab tunnustama, et meie poks ikka veel suuresti sarnaneb maadlusele, olgugi, et ringis ruumi küllalt. Ja kui osataks kliitshidagi! Ka see tuleb välja nii armetult, et ei paku just erilist naudingut vaadata. Ei jää sel puhul paremat üle, kui loota, nagu alati, paranemist.

Paberkaalus läksid kokku noor Jakobson (TPK) ja Vattmann („Kalev”).

Esimene on alles värske mees, teiste kõneluse järgi vaevalt poolteist kuud poksinud. Vattmannil on juba kolmas aasta alata sellega. Mees aga ei poksi korrektselt, saab vigade eest esimese, teise ja viimaks ka kolmanda märkuse ning loetakse välja, kuna kohtunik Lepp tõstab võidumärgiks üles noore Jakobsoni käe. Kätt pannes südamele, ei pakkunud see paar tõepoolest midagi vaatamisväärilist. Usun, et need mehed poksitehnika vist ainult kunagi uduselt kuulnud.

Kukk-kaalus annavad käed Tinaberg („Kalev”) ja Boormann (TPK).

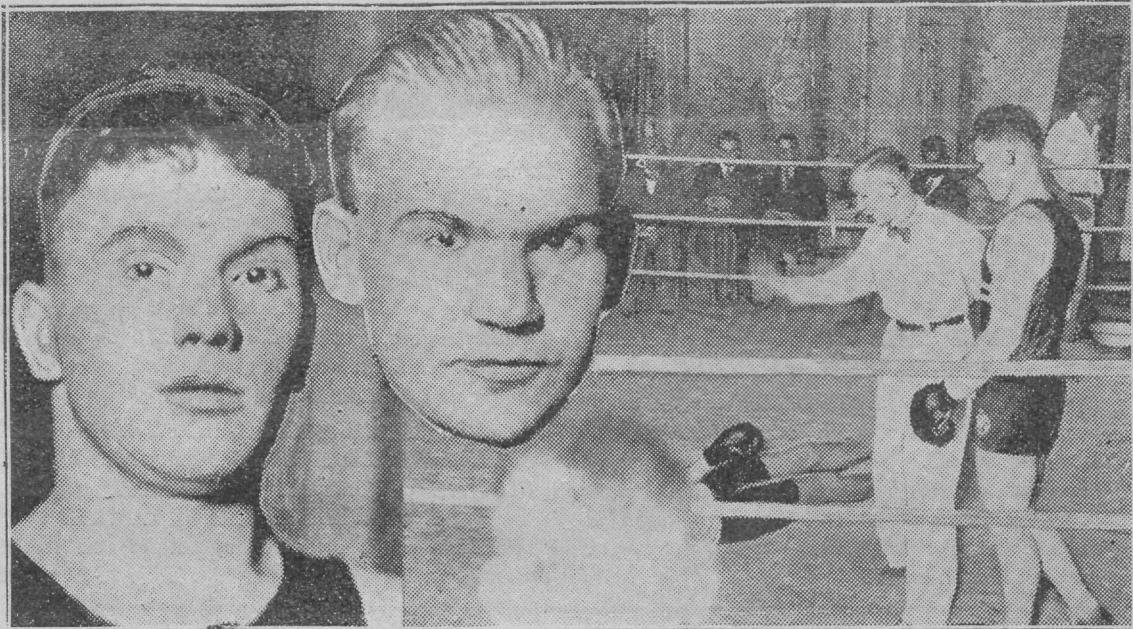
Viimatinimetatu näitas juba läinud aastal oma esinemistel poksija küpset verd ja tublit esinemist, tulles algajate esivõistlustel esimeseks. Esimene ring läheb võrdlemisi tasavägiselt, kuid teise ringi keskel, kui Boormann läheb üle inukale pealetungile, on Tinabergi tee võidule juba pandud kinni. Boormann tabab hästi ja mõjuvalt ning Tinaberg jääb nurka groggyks. Kohtunik lõpetab ning Boormann on võitnud tehnilise k. o-ga.

Sulgkaalus on vastamisi Seeberg (TPK) ning Luts („Kalev”).

Õhtu korralikum paar, esinevad meeldivalt. Luts ei jaga teistega tavalist alavormi, vaid näib olevat elanud sisse uude hooaega hoolika treeninguga. Seebergi vastupanu esimesel ringil väärib nimetamist, teisel ja kolmandal ringil ei jäta Lutsu ülekaal enam mingit võimalust kahtlemiseks, kellele võiks kuuluda võit. Seis 2:1 TPK kasuks.

Kergekaalu mehed Hendrikson (TPK) ja Emar („Kalev”).

esildavad täielikku poksi profaneerimist ja nende poks on vaid väga kuri kaklemine. Näib kõrvalisele isikule, et nad, nagu vihavaenlased, viimaks leidnud juhuse, sattuda kokku poksiringis ning õiendada paremuse küsimus. Nad ei poksinud, kuid ka ei maadelnud. Kohtuniku suurimaks lõbuks oli nende lahutamine. Matshi lõppedes oli tõesti ka kohtunikel raske määrata kindlaks, kes neist kahest parem. Enamus kaldus selle poole, et võitja võiks olla Hendrikson ja nii ka jäigi. Poksiklubi juhivad juba 3:1.

Põnevaim moment v. s. Spordi ja Helsingi Atleetklubi vahel korraldatud poksivõistlustel, millised peeti teisipäeva õhtul „Grand-Marinis”. Raskekaalus kohtasid soomlane Aman ja eestlane Alalooga. Soomlase hoop tabas eestlast meelega ja Alalooga langes põrandale. Pildil: vasakul Aman ja Maattula suurelt; paremal: pikali maas Alalooga, püsti ringikohtunik Matsov ja soomlane Aman.

Kergekeskkaalu mehed Tihonov (TPK) ja Kreekmann („Kalev”).

näitavad juba veidi vastuvõetavamalt poksi. Tihonov on hiljuti läinud üle Tallinna Tööliisportsi Liidust Poksiklubi värvidesse ja sellega meie „kodanliste” poksijatele tundmatu mees võimete poolest. Partii, mida ta pakkus, oli rahuldav. Esimesed kaks ringi olid enam-vähem tasavägised. Teisel ringil näitab Kreekmann, et ta haagid on endiselt kardetavad ja lööb katki Tihonovi kulmu. Kolmandal ringil on aga Tihonovi ülekaal silmnähtavalt suur ja ta võidab. Tihonoviga on rikastunud meie kergekeskkaalu poksijate klass ühe lootustandvama mehe võrra.

Keskkaalus kohtavad Reino („Kalev”) ja Alber (TPK).

Viimane esines raskemas kaalus, kui harilikult, jättes sellega ka Reinole suuremad võiduvõimalused. Alber kaalus 67,75 kilo; varemalt tegi ta kergekeskkaalus, kuna kergekaaluskis esinemine ei sünnita talle suuri raskuseid. Esimene ring on tasavägine, teine ja kolmas kuuluvad kindlalt Reinole. Alber saab teisel ringil rea raskeid lööke ja k. o-st päästab teda vaid gong. Ka Reino tunneb korraks Alberi löökide kõvadust, nõtkutades nõrgalt põlvi peale ühte saadud löuaahaaki. Kolmandal ringil panid mehed välja jõe viimased reservid. Võit läks Reinole. Seis 4:2 „TPK” kasuks.

Poolraskekaalus tegid korraliku võistluse Võrgi („Kalev”) ja Hansen (TPK).

Poksiklubi mees on veel värske, tehniliselt kui ka esinemisel, kuid osutab Võrgile siiski tublit vastupanu. Kõik kolm ringi lähevad Võrgi ülekaalu tähe all ning võit kuulub temale.

Raskekaalus on koos Valdmann („Kalev”) ja Muru (TPK).

Mõlemad kuuluvad suurteil võistlustel poolraskesse, kuid nüüd pole veel suutnud „maha võtta” ja esinevad suurmeistrite kaalus. Esimene ring kuulub väikese ülekaaluga Valdmannile, kes katub hästi oma sirgeid vastase kaitse purusta-

miseks. Korduvalt lööb Valdmann Muru kaitsest läbi oma sirgetega, tehes tublit punktööd. Muru selle vastu jätab täielikult hooletusse oma kaitse ja saab selle tõttu kannatada. Mõnel korral teevad ka Muru löögid teed Valdmanni kehha, kuid vastase lõplikuks laostamiseks ei jatku sellest kaugelgi. Võit kuulub teenitult Valdmannile, kes esines vormisolevana ja nupukana poksijana.

Klubivõistlus lõppes sellega 4:4 viiki. Publik võistlustel rohkesti. „Kalevi” treener Gleza Leitner avaldas peetud võistluse puhul meeste ja Tallinna poksiklassi kohta arvamist, et lood pole sellel alal meil kuigi hiilgavad. Mehed töötavad algeliselt, kehva liikumisega ja umbropsu. Ei funta kaitset, ega osata ka pealetungil kasutada hetkeid. Tõsine ja ennastsalgav töö suudaks vaid siin päästa olukorra.

Sport—Helsingi Atleetklubi võistluse kirjeldus 4. leheküljel.

Itaalia võitis Belgiat 72:65.

Neapolis peeti Itaalia ja Belgia vahelist esimest kergejõustiku võistlust, mis andis võidu itaallastele 72:65 p. Parimad tagajärjed olid: 110 mt. tõke: 1) De Negri (It.) 16,8; 2) Sisti (It.). Kõrgus: 1) Mergatelli (It.) 1,70; 2) Cicconi (It.) 1,70; 100 m.: 1) Brochart (B.) 11,2; 2) Gasomini (It.). 800 mt.: 1) Coenjaerts (B.) 1,59,8; 2) Viano (It.) Oda: 1) Palmieri (It.) 57,20 m.; 2) Herremans (B.) 54,06 m. 400 mt.: 1) Giaromelli (It.) 1,50,4; 2) Prinsen (B.). Kuul: Vos (B.) 12,71 m.; 2) Androsini (It.). 400 mt. tõkkes: 1) De Negri (It.) 58,4; 2) Russ (B.). 5000 m.: 1) Bartolin (It.) 15,42; 2) Van Rumst (B.). Kaugus: 1) Maffei (It.) 6,99; 2) Cortopassi (It.) 6,56 m. 1500 m.: 1) Lippi (It.) 4:09; 2) Coenjaerts (B.). Ketas: 1) Bartalozzi (It.) 40,46 m.; 2) Vos (B.) 38,43. Rootsi teatejooks: 1) Belgia 2:1,4 s.; 2) Itaalia.

Miks meie kaotame maavõistlused?

Sportlase isikut tuleb kasvatada. Kadugu poliitika.

Esimese pealirja all puudutab „Spordileht“ oma 12. septembri numbris väga vabatsat küsimust. Selle küsimuse valgustamiseks toob R. E. esile rida fakte meie rahvusmeeskonna majandusliikude huvide kohta ning toetudes faktidele, jõuab otsusele, et meie rahvusmeeskonnal puudub rahvustunne ja rahvustunde puudumisest on tingitud meie kaotused maavõistlustel.

R. E. poolt toodud faktide tõelikkuse üle ei saa vaielda. Ka ei saa vastu vaielda sellele, et toodud faktid tõendavad rahvustunde puudulikust meie rahvusmeeskonnas. Kuid parandada asja ainiüksi R. E. poolt toodud faktide avaldamisega ja rahvusmeeskonna moodustamise reorganiseerimisega, nagu seda loodab R. E., minu arvamusel siiski ei suudeta.

Asja tuleb võtta kaugemalt.

Rahvustunne, meeskonna kokkuliitmine ja moraal on tulemused, mida saavutatakse vastava kasvatusena. Nende omaduste nõrk väljaarene mine meie rahvusmeeskonnas tõendab selgelt fakti, et meil on vähe pööratud tähelepanu kasvatusel. Kasvatajateks peavad aga olema eeskätt seltsid ja spordi keskorganisatsioonid. Meie seltside ja spordi keskorganisatsioonide senine viidak suund sportlises liikumises on

JÄTNUD TÄIESTI TAGAPLAANILE SPORTLISE KASVATUSE.

„Jooks punktide“ järele on see, mis on surunud sportlase isiku kõrvale ja toonud esikohale sportlase saavutused. Selle „punktide järelejooksu“ resultaat on see, et meeskonnad on kasvanud seltsidele ja keskorganisatsioonidele ülepea ja ei arvasta enam rahvuslikke, liidu ja seltsi, vaid eeskätt enda huvisid.

Nüüd, kus senise sportlase liikumise valesuuna tagajärjed nii silmnähtavad on ja meie spordiliikumise juhtimist teostavaid organeid vitutavad, ei tohiks viimased sellest küsimusest liig kergelt üle minna. Asja tuleks põhjalikult juurelda ja kindla käega asuda tehtud vigade parandamisele.

Kõigepealt peaksid liidud pilku heitma endi sisemusse.

Meie spordiseltsidele on hakanud külge meil valitsev kitsarinnaline erakonna poliitika.

ON TEKKINUD NÕNDA NIMETATUD „SELTSIDE POLIITIKA“.

Seda poliitikat taga ajades püüavad seltsid liidude juhatuste moodustamisel võimalikult rohkem oma huvide kaitsjaid juhatusse viia. Ei pääse kõik seltside poolt ülesseatud isikud juhatusse, siis loobutakse osavõtmisest juhatusest või jäädakse opositsiooni. Nii siis ei ole praegused liidude juhatuste liikmed mitte kui liidude, vaid kui üksikute seltside huvide kaitsjad. On loomulik, et sellisel „seltside esindajate“ kogul puudub üksmeel ning juhtimiseks vajalik kindel ja tugev käsi.

Et asja parandada, tuleb loobuda senisest „seltside poliitikast“. Liidu liikmed peavad kõigepealt teadma, et nende ülesanne on sportlase liikumise üldhuvide silmaspidamine, aga mitte oma seltsi huvide kaitsmine.

AINULT KINDLA KÄEGA JA ERAPOOLETU SPORTLISE LIIKUMISE JUHTIMINE, LOOBUMINE „JOOKSUST PUNKTIDE“ JÄRELE JA SPORTLASE KASVATAMINE

võib meid välja senisest spordialal valitsevast ummikust. O. M.

Pealinna väikeseltside vähjakäik.

Tekkimisaegne elavus on kadunud.

Läinud aastal võisime vaadata tagasi Eesti jalgpallispori kahekümnele verstaapile. Kaks aastakümnet on siiski küllalt pikk aeg seks, et pöimida endasse vaheldusrikkaid epooke pallispori elust koos hulga tõusu ja mõna aastatega. Kui jalgpallimäng Eestis kuni maailmasõjani leidis harrastust peamiselt Tallinnas — ja pealegi kõige algelisemas kujus, siis võib panna tähele pallispori järsku tõusu pärast vabadusõda, mil endiste sportlaste tagasituleku järel väerindeilt, spordiseltside juure asutatakse jalgpallimeeskonnad. Esimesed Eesti esivõistlused 1920. aastal näevad osavõtjatena ainult kaks meeskonda: Sport ja Kalev. Järgmise viie aasta kestel jalgpallimäng levib kiiresti üle maa. Tekib rida uusi meeskondi kui Tallinnas nii ka suuremates provintsilinnades ja alevites. 1924. aastal Eesti esivõistlused peetakse juba 4. eriklassis. Osavõtjaid seltsel näeme peale Tallinna veel Tartust, Narvast, Pärnust, Viljandist, Haapsalust, Tapalt, Kohilast, Türilt, Nõmmelt, Jõelettmelt, Paldiskist ja Keilast.

Samal aastal Eesti jalgpalliliidu esinduskogu võtab vastu uue esivõistluste määrustiku, mille alusel 1925. aastast peale esivõistlused peetakse ainult kahes klassis, kusjuures iga selts võib esineda vaid ühe meeskonnaga. Sel uuendusel oli koos majandusliku hüvega liidu laeka suhtes ka pahe, kuna tõi esile suurseltside B, C ja D meeskondade lagunemise. Mängijate esivõistlustest osavõtu võimaluste otsimisega tekkis hulk n. n. „väikeseltsed“, kuhu koondusid kasvuaast võrsuvad „pallijungrid“, kellele seltsisid paljudki endised suurseltside reservmeeskondade mängijad. Ringkonna (B kl.) meeskondade arv kasvab kiiresti kahe-kuni kolmekordseks; senistele väikeseltsidele — Olympia, Olymp (läks hingusele 1923. a.), Võitleja ja Flora uute konkurentidena 1924. aastal ÜENÜTO, Edu ja riigiteenijate sp. ring tulevad juure. Järgmisel (1926) aastal Sport asutab Siiriuse ja Kalev — Kalevipoja, kuna Klubi hoolitseb haruseltside Meteoril ja Merkuri eest, kellest viimane kujuneb tulevaks väikeseltside peres. Kohalikud venelased asutavad 1926. aastal Vitjasi. 1927. a. tekib 5 uut meeskonda: käsitöölised „Tekas“, äriteeni-

jate sp. klubi, sakslaste „kasvurid“ lahkuvad vanameelsest Unionist, asutades Greifi, jalgpalli areenile kerkivad veel Lutri NMKÜ ja ÜENÜ Hõimla. 1928. aastal tuleb lisa veel Tall. NMKÜ ja tselluloosivabrik Puhkekodu näol. Uute „tillukeste“ spordiseltside kasvul ei näi tulevat piiri: tekib veel igasuguseid jalgpallimeeskondi, nii öelda „väiksemakaliibrilisi“, kel enamuses kutseühingute ilme; samuti seisavad need eemal jalgpalliliidust; sia hulka võiks arvata trammiteenijate, juukselõikurite ja postiteenijate spordiringe, kellele hiljem panevad lisa tuletõrje sp. r. ja tolliametnikkude sp. klubi Viking.

Ringkonna klassi seltside kiire kasv, eriti Tallinnas tõi kahtlemata uut hoogu Eesti jalgpalli ellu, kuna seeläbi avanes rida võimalusi tihedateks seltsidevahelisteks kohtamisteks sõpruskuiki ka meistervõistluste mängudes. Väikeseltside või õigem ringkonnaseltside liikumine omas peagi võimsa ilme pealinna suurseltside kõrval. Seks andsid tõuke esimesed omavahelised karikavõistlused 1925. a. sügisel, missuguste korraldamise ajal peeti ka esimesi osavõtjate seltside esindajate koosolekuid, kust edaspidi tekkis n. n. „väikeseltside keskjuhatust“. Kuigi koosseisult võrdlemisi kirev, keskjuhatust suutis pidada vaos ligi 16-liikmelist ringkonnaseltside blokki viimase kolme aasta jooksul, saavutades „noorematele“ täieliku eluõigused „vanemate“ kõrval. Liidu esinduskogu on sunnitud arvestama korduvalt Tall. ringkonna seltside nõudmistega kopitanud õhkkonnas töötavate liidutegelaste vastu, kes liigse agarusega taotlemas vaid suurseltside (Sport, Kalev, TJK) huvisid. Korralikkudest harjutusväljadest näevad noored jalgpallimängijad ainult und, harjutused teostuvad vaid linnaservades asuvat mahajäetud heinamaadel või kasutamata platsidel. Olukord paraneb peagi staadioni ja selle harjutusväljade valmisamisega 1926. a. sügisel. See annab tõuke ka väikeseltside meeskondade mängu tasapinna tõusule. Võitleja võib-dab järjest kahed karikamängud ja kahed ringkonnavõistlused (1925. ja 1926. a.), saades esimeseks A klassi meeskonnaks väikeseltside seast. 1927. aastal Merkur on võidukas, kui karika nii ka ringkonna esivõistlustel. Järgmisel

aastal Merkurile on tee vaba A klassist liiduklassi. Tall. väikeseltside heledamateks päevadeks olid kahtlemata suurvõidud mängudes Eesti 2 — Läti 2 ja Tallinn 2 — Riia 2 1927. aastal Tallinnas. Liidu juhatuse poolt usaldatakse linnavõistlused Narva, Tartu, Pärnu, Türi ja Tapaga väikeseltside koondisele, kes tuleb toime temale usaldatud ülesandega hõlpsalt.

Paraku järgnevad aastad toovad esile väikeselsette pettumuse. Kaob senine vaimustus noorte jalgpallitegelaste seas, lahkkelid paisuvad koondiste koostamise juures eelseisvate linnavõistluste vastu Riias, Miitavis ja Liibavis, vaieldav iseiseisva Tallinna ringkonna liidu loomise kavatsus ja omavahelised näaklemised pidurdavad senist edukat tööd ja töövaimu tunduvalt. Kindla koosseisuga keskjuhatust laguneb, seltsidevahelisi suhteid hoiab alal juhulik organisatsioonide esindajate koosolek, kus peamiselt tulevad harutusele vaid karikamängude loomised, võistluste tehniline läbiviimine jne. 1928. ja 1929. aasta suved ei too tagasi endist elevust väikeseltside perre. Räpaka koosseisuline ringkonna koondis ei suuda pakkuda konkurentsi isegi provintsilinnadele, misjärel Tallinna 2-sel tuleb võtta vastu kaotus kaotuse peale. Võimetu keskjuhatuse asemel karika ja ka ringkonna esivõistluste, leiavad paika mõne üksiku agarama väikeseltsi algatusel ja majanduslikul riisikol. Uuteks karikamängude võitjateks kujunevad Puhkekodu (1928. ja 1930. a.) ja Lutri NMKÜ (1928. a.). Ringkonna meistritiitli Hõimla võidab kaks korda järgemööda (1928. ja 1929. a.), kuna Puhkekodu selle hangib omale tänavuseks hooajaks.

Eesti jalgpalli 20. a. hällipäevaks lõpetavad tegevuse mitmed seltsid, kaks nendega hääbuvad ka vastavad meeskonnad. Edu, Võitleja ja Flora asemese registreeritakse sp. kl. „Estika“, kuid ka see ei püsi rohkem kui aasta (1929). Juhatuse loiduse tõttu lagunevad Tekase, äriteenijate, riigiteenijate, Olympia ja Merkur meeskonnad.

Lugu ei paranenud ka tänavusel hooajal. Püsisid küll Vitjasi, Kalevipoja, Makkabi, Hõimla, Puhkekodu ja Lutri NMKÜ meeskonnad, kuid sootu kahvatu vormi pakkusid oma niikiini vähestel esinemistel ÜENÜTO, NMKÜ ja Viking, kuna Greifi meeskonnast ei olnud kuulda midagi suve jooksul.

Kokkuvõtteks viimase 5—6 aasta n. n. „väikeseltside epooigi“ kohta ei ole tuua midagi rõõmpärasat meie noorema jalgpalligeneratsiooni elu võimaluste ja mängukooli edukuse lähtekohalt vaadates. Momendil seisame paratamatult, kuid kurva tõsiolu ees: väikeseltside hoogus ärkamistung ja ta liikumise tekkimisaegne elavus on kadunud sootuks. Koos surmale suikunud spordiseltsidega kadusid ka mitmedki lootustandvad jalgpalliüksused. Spordiseltskondlikust tööst rida energilisi seltsijuhte loobus mitmesugustel põhjustel. Vaevalt võib uskuda eruläinute tagasitulekut lähemas tulevikus. Senipüsvate Tall. väikeseltside võrk on ainult vari 1927. aasta omast, samuti puudub praegud tegutsevate ringkonnaklassi organisatsioonidel kindel tahe püsi-vaks ja kooskõlastatud ühistööks. Siingi on loota paranemist vaevalt!

PENAROL.

Eesti kaotanud oma ilmerekordid.

Mõned aastad tagasi oli Eesti tõstmises ilma esimaade hulgas ja eestlaste nimel seisid rida ilmerekorde. Need rekordid hakkasid ikshaaval kaduma ja ainukeseks rekordi peremeheks jäi veel Luhaäär, kes omas vasakuga rebimises ilma rekordi 90 kg. Nüüd saavutas Saksamaal Essenis raskekaallane sakslane Ries uue rekordi 95 kg. ja seega võttis eestlastelt nende ainsama rekordi.

Prantsusmaal samuti poolraskekaalus Bouin löi sama rekordi 85 kg. Endine oli sakslase Trzebia-Tovskil omadus 82,5 kg.

Praegust on parimaks tõstemaaks Austria, kes omab 13 ilmerekordi. Austriale järgneb Prantsuse 10 ilmerekordiga; järgnevad Saksa ja Itaalia.

POKS NÕUDIS JÄLLEGI OHVRI.

Cedar-Rapids (Jowa). Kurb õnnetus juhtus poksija Latling Nelsoniga, kes sai siin poksivõistlustel surma. Nelson pidas võistlust Kid Leonardiga vastu. 5. ringi lõpul sai ta löögi, mis oli tugevalt antud. Nelson langes maha. Vaatamata, et kohale ruttasid kolm arsti, heitis ta hinge. Politsei arretereis Leonardit; kui selgus, et surm oli tulnud südame halvatus tagajärjel, vabastati ta. Käesolev juhus on lühikeses ajas juba neljas.

Tallinn on jällegi kodumaa parim kergejõustikus.

Üksikute maakondade hooaja tippsaavutused ja paremuse järjekord.

Et saada täielikku ülevaadet üksikute maakondade sportlistest võimetest ja jõudude vahekorrasest seatakse välismaal, näiteks Ameerikas ning Inglismaal, hooaja lõppedes kokku sellised tabelid, nagu see toodud siin kõrval.

Ka meil pole need tabelid, mille tähtsuse juures peatus pikemalt „Eesti Spordilehe“ veergudel nende ridade kirjutaja möödunud aastal, enam täiesti võõrad. Neid on ilmunud varemgi, nii et sellisest lihtsast tabelist arusaamine mingit raskust ei tohiks valmistada.

Kõigil varemil aastail figureeris tabelis ESIKOHAL HARJU MAAKOND.

1929. a. hooajal aga nagu see teada, KERKIS ESIKOHALE TARTU MK., kes omas 32 punkti Harju mk. 34 punkti ees.

Käesoleval hooajal on esikoha jälle omanud HARJU MK.,

olguigi, et kõige napima punktide ülekaaluga. TARTU MK. ON SURUTUD JÄLLE TEISELE KOHALE,

kus ta oli noist aegist alates, mil meil harrastama hakati kergejõustikku. Miks? Tartu selleaastase lüüasaamise peamiseks põhjuseks on lanngus lühemail mail ja Tallinna spinterite siitkudikus, mis Harju mk. kindlustas just esikoha. Kesk- ja pikemail mail on Tartu küll tunduva edusamme teinud, ent esikoha hoidmiseks oli sellest siiski üksinda vähe.

Edasi ei tohi unustada, et üheks teguriks, mille tähtsus Tartu kapituleerimise juures pole sugugi väike, on Pärnu ja Viru mk. tublidus. Seni omasid igal alal esikohad peaaegjalikult Harju ja Tartu mk. Nüüd aga tükkisid neile vahele ka kaks järgnevat maakonda, mis polnud

sugugi tähtsusetat vajalikkude võidupunktide saavutamiseks.

KOLMAS — PÄRNU MK. ON SELLEL KOHAL OLNUD JUBA PIKEMAT AEGA. Nagu viimasel ajal ikka, omas Pärnu mk. ka sel hooajal traditsiooniliselt kaks esikohta: kõrgus- ja teivashüpetes.

NELJANDAL KOHAL OLEV VIRU MAAKOND

on ka juba pikemat aega olnud sel kohal. Ent nii tublina kui praegu, pole Viru mk. esinenud veel siiski ühelgi eelmisel hooajal. Viru mk. endised hiilgealad, pikemad maad ja visked, tösi küll, on käesoleval hooajal päris viletsaks jäänud, selle eest on aga edu suur hüpetes ja ka lühemail mail. Kui Pärnu mk. tuleval aastal samasugust paigutist tardumust näitab kui käesoleval hooajal ja Viru mk. senise hoogsa edenemisega pikemail mail ning visketes kas või endistegi tagajärgedeni jõuab, on tuleval aastal rohkem kui tõenäoline nende kahe maakonna kohtade vahetus.

VIIENDALE KOHALE ON OOTAMATULT KERKINUD VALGA MK.,

kes möödunud aastal oli seitsmes. Valk edeneb järjekindlalt, rühkides igal aastal ettepoole; ent selleks, et omada täielikku tunnustust, on praegustest tagajärgedest siiski üksinda vähe. Nii mõnigi maakonna parim mark on praegu veel liigagi nõrk, kuigi seal kõrval leidub ka väga häid tagajärgi. Ent siiski on Valga mk. edu väga tähelepanuväärne.

Veel suurem edu kui Valgal, on see suhteliselt VÖRU MK., KES ÜLLATAVALT PLATSEERUNUD KUENDAKS,

sedagi vaid ühe punktiga. Seda aga tõtt öelda, tänu mitte maakonna üldisele tublidusele, vaid kaitsevõimelastele R. Mäele ja A. Tassole, kes tõusnud teisel, kuid seda edu paisanud väikesesse Võrru.

Kurb oli äsjalõppenud hooaeg aga möödunud aasta viienda koha omajale

VILJANDI MAAKONNALE, KES PRAEGU SEITSMES.

Mulgid, kes möödunud aastal eriti agaralt harrastasid sporti, pakkusid tänava sel alal üpris vähe. Mõjuv sõna sealjuures oli ka suursportlase E. Lilienthali kaotus, kes, nagu teada, startima hakkas Tallinna politsei spordiringi sinakashalles värves. Meelega jätsime siin arvestamata ka F. Mageri 400 mtr. aja 51,0, mis kindlasti mingi eksitus. Koos selle ja E. Lilienthali tagajärgedega oleks Viljandi mk. siiski olnud viies.

Omalajal pikemat aega viiendal kohal püsinud

JÄRVA MK. LANGEB

iga aastaga ikka tahamale. Sedagi vist ainult võistluste vähesuse tõttu, mis eriti kurb sellepärast, et järvalased oma ilmse andekuse tõttu palju parema kohani võiks jõuda.

Üheksandal kohal on võrdse punktide arvuga

LÄÄNE JA PETSERI MAAKONNAD,

meie kergejõustiku häällilapsed. Nende praegused parimad tagajärjed ei ütle praegu küll veel midagi, kuid loodame siiski, et kord saabuvad paremad päevad, mil muide ka tabelis ehk figureerib seni puuduv SAARE maakond.

Rida üldtuntud alasisid pidi tabelist välja jääma liig vähesel harrastamise tõttu. Näiteks, välismaal väga populaarne 400 mtr. tõkkejooks, mida meil harrastatakse vaid Tallinnas ja Tartus.

Edasi ei saa kuidagi rahul olla tollega, et meil ka pikemaile maile pühendatakse väga vähe tähelepanu. Tahaks loota, et juba järgneval aastal igal provintsis peetud võistlusel on kavas ka 5000 ja 10.000 mtr. jooksud. Meie provintsis peaks eeldustekohaselt leiduma just neil mail suuri talente, keda on võistlusvõimalusi andes vaja vaid üles leida.

Lõpuks pole liigne märkida, et igal alal viimaste maakondade tagajärjed pole võib olla just eriti täpsed. Neid tagajärgi tuli otsida paiguti väikestest provintsi lehekkestest, kus sageli oli märgitud küll võitja nimi, mitte aga tagajärg, mis võib olla parim siintoodud saavutusest. Kuigi see jõudude vahekorras mingit erilist muudatust ei too, oleks täpsete andmete saavutamiseks soovitatav, et provintsi lehed märgiks ära vähemalt võitja tagajärje, kuigi see on ehk nõrk.

Arvestades punkte, nagu seda tehakse olümpiaadidel ja mida näiteks Prantsusmaal sellest tabelisüsteemist peetakse otstarbekohasemaks, jääb maakondade paremuse järjekord endiseks peale Valga ja Võru maakondade, kes vahetavad oma kohad.

Eddy Pent.

Charles Borah arstina.

Charles Borah, Ameerika kuulsamaid sprintereid, on ehkutselt arst, kes omale igapäevast leiba teenib assistendina üha kuulsama Chicago arsti juures.

Tollet arstil on harjumuseks, nii räägitakse, külastada oma patsiente nende kodus. Lugupeetud arsti saadab tema igapäevasel teekonnal üks abilisest.

Ühel päeval kui arsti kaaslasel on Charles Borah, osutub nende esimeseks abitarvitajaks keegi noor prouake, kellel pealt näha pole mingit tõsisemat viga.

Doktor katsub vaid haige tuiksoont, tõuseb püsti ja lausub patsiendile:

„Armuline proua, kui tahate terve olla, peate vähem maiustusi sööma!“

Charles Borah, kes üllatunud säherdusest otsusest, ei suuda ohjeldada oma uudishimu, vaid pöördub haige juurest väljades arsti poole:

„Härra doktor, lubage küsida, kuidas saate öelda sellejärele, kui olete katsumud haige tuiksoont, mida tema võib teha ja mida mitte?“

„Aga see, kallid Borah,“ vastab arst naeratades, „on ju imeilmselt. Teie peate vaatama ainult toas ringi hoolega ja selle järele, mida seal näete, otsustama, mis haigel on viga. Käesoleval juhul näiteks nägin toas palju igasuguseid maiustusi ja teadsin, et prouakese kerge palavik tuleb vaid nenda arvele kirjutada. Selleks, et veenduda teie tähelepanekohasest, kallid Borah, lasen teid järgmises kohas haige läbi vaadata.“

Ka järgmiseks patsiendiks osutub keegi noor prouake, kellel pealt näha ainult kerge palavik. Ch. Borah, olles silmitsenud tähelepanelikult tuba, katsub prouakese tuiksoont ja lausub peagi rahulikult:

„Armuline proua, kui tahate terve olla, peate teie vähem tegema tegemist autoga.“

Väljades haige juurest, on lugupeetud doktor Ch. Borahi peale rohkem kui vihane.

„Ütlesin teile, Borah, et kõigepealt peate vaatama toas hoolega ringi ja alles siis tegema diagnoosi!“ kärgib ta.

„Toimisin täpselt nõnda, härra doktor.“

„Aga millest see kummaline diagnoos? Toas polnud ju mitte ühtegi autot!“

„Autot mitte küll,“ vastab Ch. Borah, naljahammas nagu ta on, rahulikult: „Aga voodi all, seal teate, härra doktor, nägin ma — autojuhti!...“

ALA	HARJU	TARTU	PÄRNU	VIRU	VALGA	VÖRU	VILJANDI	JÄRVA	LÄÄNE	PETSERI	Koht
100 m	R. Keskküll	E. Laabent	H. Kadak	H. Bolzak	J. Veinglas	R. Mägi	J. Västriik	E. Hindrekus	A. Espenberg	E. Oja	8
200 m	E. Rähn	V. Korol	F. Kuus	O. Ferchen	J. Veinglas	P. Udras	F. Mager	"	"	"	7
400 m	J. Triisfeldt	"	B. Hohensee	A. Jürilau	A. Treufeldt	"	K. Kaup	A. Espenberg	A. Espenberg	"	8
800 m	"	A. Koidu	Petermann	A. Kask	O. Tiivel	"	E. Pau	M. Kiil	M. Kiil	"	8
1500 m	Beldstinski	M. Prost	"	E. Korbi	O. Tiivel	A. Tasso	J. Kesküla	A. Leesmann	A. Leesmann	"	6
3000 m	"	"	"	"	A. Milt	"	R. Kuldkepp	A. Leesmann	A. Leesmann	"	6
5000 m	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4
10.000 m	E. Rähn	K. Laas	J. Meimer	"	"	"	"	"	"	"	5
110 m t.	"	E. Laabent	"	"	"	"	"	"	"	"	6
Kaugus	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10
Kõrgus	J. Põllikse	Roht G. Sule	A. Kongas	N. Küttis	A. Puna	"	B. Anilane	O. Neider	O. Neider	N. Kleinson	7
Kõrgus	E. Rähn	G. Hermsner	G. Schmidt	"	E. Saretok	"	"	H. Pelmas	H. Pelmas	"	7
Kõrgus	H. Lepp	A. Tammann	A. Kongas	"	A. Viiding	"	"	O. Neider	O. Neider	"	7
Teivas	J. Suuk	N. Feldmann	E. Meimer	J. Erna	E. Hermsner	"	V. Kalam	H. Kobbin	H. Kobbin	"	9
Kuul	E. Lilienthal	"	Hans Schmidt	A. Verder	A. Viiding	"	H. Lilienthal	H. Reitsak	A. Nagelson	N. Kleinson	9
Ketas	J. Suuk	"	"	J. Erna	"	"	"	V. Kärt	"	E. Oja	8
Oda	J. Suuk	"	"	A. Verder	E. Leeber	"	"	H. Reitsak	M. Pelmas	F. Luik	9

Punkte

V. S. „Sport“ võitis Helsingi Atleetklubi 6:2.

Saavutati kiirem knock-out Eestis.

Lõbus vahejuhtumine Taar-Ekholmi matshil.

Teisipäeva õhtul peeti V. S. „Spordi“ korraldusel „Grand-Marinis“ klubivõistlus poksis Helsingi Atleetklubi ja „Spordi“ vahel. Peeti, nagu tavaliselt, 8 matshi. Ennustused enne võistlust olid lahkuminevad. Ühed lootsid võitvat „Spordi“, teised soomlasi. Olukord kujunes aga nii, et „Sport“ läks koju kindla ja suurema võiduga, kui kunagi varemalt. Soomlased suutsid võita ainult paber- ja raskekaalu matshid, kuna ülejäänud 6 läksid „Spordile.“ Mingeid lahkavusi võistlustel ette ei tulnud võitjate kindlaksmääramisel ning kohtunike otsused olid ühemeelsed. Matsov peakohtunikuna oli korralik, oleks aga siiski pidanud olema energilisem mehi lahutama sagedastel klintshimistel.

Võistlustel saavutati 2 tehnilist knock-outi ja üks määrustepäraselt puhas. Kuura löi Linnakorpi 2. ringil plexus solarisega välja, sama tegi kukk-kaalus ka Schvalbach Karlssoniga, kuna raskekaalus Öhmann pöörutas esimese ringi 20. sekundil Alalooaga k.-o.

Taar-Ekholmi matshi puhul sündis kena vahejuhtumine kolmanda ringi viimastel sekunditel. Taar ajas vastase marulise pealetungidega nõrdesse, langes siis sellega koos raginaga põrandale maha, kuna ringipost suure surve mõjul oli tulnud kinnitusest lahti. Ülesse tõustes vahe-
tati lahtises ringis veel mõned löögid ning siis oli matsh läbi.

Publikut oli võistlustel rohkesti. Veel kord vana tõsiasja: head võistlused tõmmavad kokku rohkesti rahvast.

Sissejuhatava sõna võistlustele ütleb „Spordi“ esindaja Rutopöld,

tervitades võistlejaid ja publikut. Selle järgi tutvustatakse publikule võistlejaid. Saanud see läbi,

astuvad ringi paberkaalu mehed Maattola (HAK) ja Lillemann (Sport).

Soomlane on noor särasilmaline poiss, heledate juustega. Et ta ka agar, selles võis publik peatselt veenduda, kui löögid Lillemanni hakkasid nõrgestama. Esimesel ringil suudab Lillemann siiski vastupanu osutada, kuid järgmistel satub korduvalt Maattola paremahaakide otsa. Soomlane kaitseb end hästi, mida just Lillemanni kohta öelda ei saa. Võites löövad väikse Maattola silmad veel rohkem särama. Seis 1:0 HAK-i kasuks.

Kukk-kaalus löövad rahuldavalt Schvalbach (Sport) ja Karlsson (HAK).

Schvalbachi tööd saadab mõrtsukalik miimika, mis vastasele rohkem ajab hirmu peale, kui löögid. Esimene ring läheb tasavägiselt, teisel ringil on Schvalbachi löögid juba tabavamad. Üks madalhaak tõuseb soomlasele rinna alla ning mees muutub võistlusvõimetuks. Plexus solaris ja sellega koos ka tehniline k.-o. Seis 1:1.

Kolmandama paarina asuvad ringi sulgkaallased Jegerov (Sport) ja Gustavsson (HAK).

Soomlane priske, punase näoga poiss, jätab sellise mulje, nagu oleks vast lõpetanud kursused. Vahtunud juba esimesed löögid, selgub kohe, et ka siin tehniliselt värske mehega tegemist. Jegerov püüab minna korduvalt üle lähivõitluse, mis tal ka õnnestub. Tuleb oma haakidega korduvalt Gustavssoni kaitsest läbi, soomlane ei taipa end kaitsta ja annab selle tõttu soodsad võimalused lõplikuks võiduks vastasele. Jegerov ei priiska jõuga, on ettevaatlik ja teeb selle tõttu puhta ja nauditava töö. Kõigel kolmel ringil ülekaalus olles tuleb võitjaks.

Õhtu kulminatsioonimatshiks on Taari ja Ekholmi kohtamine kergekaalus.

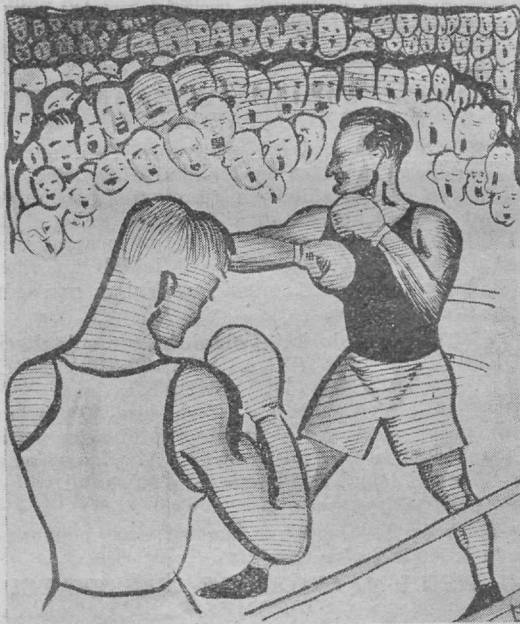
Peale käteandmist ja kohtuniku viilet läheb Taar maruhoona vastase kallale, külvates selle üle sirgetega, haakidega, upperkuutidega, jagades üksikult ja seeriatega kaupa lööke. Soomlane, olles üllatunud sellisest jõulikkusest, ei suuda suurt vastupanu näidata ja publikul jääb vaid üle imestada ta suurt vastupidavust. Vahelduseks annab soomlane aegajalt tagasi mõne nendest valusatest löökidest, mis saanud, kuid need mõjuvad Taarile kui hane selga vesi. Teisel ringil pole olukord muutunud. Taar püsib endiselt löögihoos ja viimaks on soomlase olekust näha, et ta enam täielikult oma meelte üle ei valitse. Ekholm on juba täielikult groggy, kuid gong päästab. Ka Taar sai mõned valuga garneeritud löögid ja tegi kibeda näo ette. Kolmas ring ei muuda enam asja. Taar müttab endiselt, soomlase vastuattaagid lõpevad fiaskoga. Matshi viimastel hetketel tuleb „naljanumber.“ Taar ajab vastase nõrdesse,

ringipost ei pea pingutusele vastu. Post ja mehed langevad suure raginaga maha ning nende langemine oli suur.

Mõni hetk imestust arusaamatuses ja võistlus läheb edasi. Peatselt on vile ja võitjaks tunnistatakse Taar.

Kergekeskkaalus kohtavad Rantanen (HAK) ja Mänd (Sport).

Ka selles paaris ei käi soomlase käsi kuigi hästi. Ta on küll tüse ja tugev poiss, kuid peab kaitset üleauruseks asjaks. Mänd saab sellest ka aru ja hirmutab oma madalhaakidega, aegajalt ka upperkuutidega tublisti vastast. Esimene ja teine ring kuuluvad Männale. Kolmandas ringis on mõlemad väsinud. See ähvardab Männale saada saatuslikuks. Mõni aeg ei saa ta soomla-

Moment Tall. Poksiklubi—Kalevi klubivõistluse elevusrikkalt õhtult. Valdmann ja Muru paremuse küsimust otsustamas.

sele teha midagi, Rantanen annab viimase jõuga tublisti lööke ja Mänd seisab varisemise lävel. Viimaseid murdosi oma jõureservist mangu panes saab Mänd ka kolmanda ringi omale märkida. Võit kuulub talle, kuna seis on 4:1 „Spordi“ kasuks.

Ringi tulevad keskaalu mehed Kuura (Sport) ja Linnakorpi (HAK).

Huviga oodatud paar. Linnakorpi tunneb Kuura võistluse loomu, teab ta pikkade käte ja pik-

kade löökide hädaohtlikkust. Püüab sellepärast minna üle lähivõitlusele, milles tal paar korda õnnestub tabada Kuurat tugevasti. Esimesel ringil on siiski vähe lööke, mõned klintshimised, mõned ärrituses tehtud möödalöögid ning esimene ring on läbi.

Teisel ringil läheb heitlus kahe taktika vahel edasi. Akki sooritab Kuura tabava löögi vastasele rinna alla, Linnakorpi hingamine on vapustatud ja suures hädas ning alistunud suudab vaid öelda „loppu, loppu.“ Kuura tahab lüüa edasi, kuid kohtunik Matsov viib Linnakorpi nõrdesse, tõstab siis Kuura käe ja tunnistab mehe võitjaks. Tehniline k.-o. viis Linnakorpi, kes juba oli suutnud oma meeldiva esinemisega võita publiku poolehoidu, reast välja. Kuura seadis seis 5:1-le „Spordi“ kasuks.

Poolraskekaalus kohtavad Paalanen (HAK) ja Misler (Sport).

Paalanen on Tallinnas juba varemalt ajutult tuntud tublina fighterina ja võis loota, et selles kaalus saavutavad soomlased punkti. Misler, kes viimasel ajal silmnähtavalt muutunud paremaks, võtab esimese ringi algul Paalase käest rea ränku lööke vastu. Lõpupoole muutub aga olukord ja Misler asub ise pealetungile, näidates, et ka tema löögil on sisu. Misler tabab korduvalt mõjuvalt. Teisel ringil on Paalanen veel raskemas seisukorras, Misleri löökide tabavus ei jäta palju soovida ja ärevalt oodatakse k.-o.-d. Seda ei tule ka kolmandamal ringil, olgugi, et Paalanen mitmel korral lööb põlvist nõrgaks. Tubli töövõit Mislerile.

Raskekaalus pole palju rääkimist.

Vaevast saanud Alalooaga (Sport) annud käe Öhmannile (HAK), kui see õnnitleb eestlast sirgega näkku, mis Alalooaga 8 viib maha. — „Sa kurat, mis see siis nüüd oli!“ sõnub mees ja tõuseb uuesti ülesse. Öhmanni parem haak suigutab Alalooaga juba pidevalt põrandale ja kohtunik loeb ta välja. Võistluse lõppu kroonis puhas k.-o. Lõplik seis 6:2 „Spordi“ kasuks.

Otsime algupärast spordijutustust.

„Eesti Spordileht“ toimetis kuulutab käesolevaga välja võistluse parema spordijutustuse peale.

Tingimused on:

1) Jutustus peab sisult olema Eesti spordioludele vastav (käsitada võib autor teemi sisu oma äranägemisel).

2) Jutustus ei tohi olla alla 500, kuid mitte üle 1000 rea.

3) Jutustus tuleb ära anda „Spordilehe“ toimetusele 25. novembrini s. a. märgusõna „Spordilehe jutustus“ all. Autori tõeline nimi olgu mahutatud eriümbrikusse.

4) Auhindadeks on: I auhind Kr. 40.—, II auhind Kr. 25.—, III auhind Kr. 15.—

5) Käsitõlge tagasi ei anta.

6) Toimetusel on õigus avaldada kõiki käsitõlgeid.

7) Auhinnamõistja jury koosseis avaldatakse järgmises lehes.

8) Jutustuste vastuvõtmine algab 1. novembril „Sportbüroos“, Uus tän. 24. Posti kaudu aadresseerida „Spordilehe“ toimetis, Tallinn, postkast 70.

Primo Carnera esimene kaotus U. S. A's.

Primo Carnera, kes rühkis kaua aega USA's poksida ja püüdis ilmameistri tiitlile, sai Bostonis ootamatult esimese kaotuse Sim Moloneylt. Ta tunnustati võitjaks Carnera üle punktidega. Sim Moloney ei ole tundmatu poksija; ta oli omal ajal kindlamatest meestest ilmameistri nimele. Kaks aastat tagasi läks ta kokku Sharkeyga, kellelt sai algringil ootamatult kaotuse. Ta aga rühkis edasi ja hävitas Itaalia hiiglase karjääri. Seni oli Carnera võitmatu ja ta südames pesitses lootus jõuda matshile ilmameistri nimele.

Praegu on veel küsitav, kas jääb Carnera Ameerikasse või lahku ta sealt, et kodumaal sõjaväes aega teenida.

— Kergekaalus poksijatest olid ringis inglase Len Harvey ja ameeriklane Dave Shade. Võistlust peeti Londonis ja see oli üks etapp pääsemiseks ilmameistri tiitlile. Punktidega anti paremusvõit inglasele, kellel nüüd kohtamine peaks tulema Mickey Walkeriga. Ameeriklased aga usuvad, et nende kaasmaalasele on Londonis liiga tehtud, kuna võistlusel Ameerika pinnal oleks võitjaks kuulutatud Shade. Kui nüüd uut kohtamist ei tule, siis detsembris matsh Harvey-Walker otsustab ilmameistri tiitli.

Jules Ladoumègue ilmarekord.

1500 mt. 3:49,2 ja 1000 mt. 2:23,6.

Prantsusmaa meister Ladoumègue vaatamata halva ilma peale parandas dr. Peltzeri ilmarekordi 1500 m. 1,8 sek. 20.000 inimest jälgis Jean Bouini staadionil (Pariis) suurvõistlust.

JULES LADOUMEGUE

oli see väsimata sportlane, kes rida aastaid seisis oma kõva tahtejõuga 1500 m. parimate jooksjate seas ja tegi mitu korda katseid rekordi purustada, mis ikka ebaõnnestas. 5. okt. oli see õnnis päev, mis tõi temale ta lõpmatu energia töövõiljana ilmarekordi. Amsterdami olümpiaadil näis temale kuldmedali tulevat, kuid ta langes vale taktika ohvriks. Prantsusmaa on õnnelik: üks ilmarekord on ta vähestele rekorditele juurde tulnud.

JEAN BOUIN — LADOUMEGUE:

need on kaks nime, mida tänapäev teab iga prantslane. Jean Bouin, kelle nimelises staadionil peeti igaaastast tema nimelisi võistlusi, oli esimene Prantsuse suurjooksja (teine Ladoumègue nüüd). Jean Bouin'i nime püsib igavesti Prantsuse spordi ajaloos; ta langes ilmasõjas sakslaste vastu ajal, kui oli parimates võimetes. Ta oli esimestest sportlastest, kes läks isamaa eest välja 1914. a. ja oli ka üks esimestest ohvritest. Tema surma mälestuspäeval peetakse suuri rahvusvahelisi spordivõistlusi, mis on ergutuseks teistele.

METSIK JOOKS.

Halb ilm ei kohutanud 20.000 inimest tulema vaatama lemmiklase Ladoumègue jooksu. Jooksjad oli kuus: Ladoumègue, Keller, Sera Martin, Leduc, Beccali ja Coenjaerts.

Stardist välja minnes on kohe Keller ees ja ta arendab kiiret tempot. Järgnevad Ladoumègue, Sera Martin, Beccali. Mõõdudes 150 meetrist on järjekord sama, sest sakslane ei lase endast mööda ja arendab kiirust. Jõudes 600 m., paistab, et Kelleril on kohutav jõud. Ei aita, et jooksurada on pehme; ta püsib ikka esil ja on juba 10 m. ette jõudnud. Sera Martin, kes tugev 800 m., on ka Ladoumègust ette jõudnud. Jõudes kolmandamale ringile (1050 m.) Kelleri hoog väheneb ja ta peatab ning Sera Martin on omakord ees. Keller ei kannatanud metsikut tempot välja. Ladoumègue aga pressib ikka juure ja jõuab ligemale Sera Martinile.

Rahvas teeb metsikut kisa; karjutakse: „Juure, juure, rekord tuleb.“

1000 m. aeg on hea — 2.33. Kui tempo kestab, on ilmarekordi purunemine kindel. Rahvas kardab, kas tempot lõutakse pidada, ja on mures. Martin jääbki maha ja Ladoumègue on esikohal. Mõra muutub suuremaks, tribüünidel ei ole muud näha kui üht lehvitatavat mustendavat kogu. 1200 m. on jookstud. Itaallane Beccali tundub juba kardetavana ja on kannul. Ladoumègue jõud kasvab hiigla ergutuskisa mõjul; meetrid vähenevad ning Beccali ei ole enam kardetav.

LADOUMEGUE RIND ON LINDI PURUSTANUD... JA KA ILMAREKORDI

Teatatakse, et ajamõõtjad näitavad: 3 ajamõõtjat — 3:49,2 ja 2 ajamõõtjat — 3:49. Seega uus ilmarekord 3:49,2. End. omanik oli dr. Peltzer, kes võitis kõvas võistluses Nurmit ja Videt, saavutades ilmarekordi 3:51. Rahva juubeldusel pole piiri; uus ilmarekordi omanik kantakse kätel platsilt.

Ka Beccali on saavutanud uue Itaalia rekordi 3:57,8 (end. 3:58,4).

Jooksude ajad olid järgmised: 400 m. 58,6; 500 m. 1:13,4; 800 m. 2:00,4; 1000 m. 2:33; 1200 m. 3:05 ja 1500 m. 3:49,2.

LADOUMEGUE ON KÄESOLEVA AASTA 1500 M. RÜÜTEL.

Ta on ainuke jooksjaja, kes tänavu suurt vormi 1500 m. näitanud ja ta on juba jooksnud 3:53; 3:54. Peale jooksu uus rekordimees sõnas: „Jooks oli hea. Tundsin endas jõudu. Ma soovisin lüüa uut rekordi... Ma saavutasin. Ma olen õnnelik. Ma täna Kelleri ja Sera Martini. Nad on täielikud sõbrad, kes aitasid mind ilmarekordi saavutada. Oleme Seraga vennad ja toonud Prantsusmaale uue ilmarekordi.“

Rida Itaalia rekorde löödud.

Florensis peeti Itaalia naiste esivõistlust, mis andis üllatusena 5 uut Itaalia rekordi. Ilus sportlanna Valla lõi üksi 3 rekordi: 80 m. tõkked 132, kõrgus hoota 113 sm., hooga 143 sm. Steiner 100 m. 12,8 s. ja Lertollini kuulis 10,51 mt.

Jules Ladoumègue.

Peale 5. oktoobri võistlust tegi Ladoumègue Lyonis katset purustada dr. Peltzeri teist rekordi ja nimelt 1000 mt., mille aeg 2:25,8, arvates 1927. aastast. Katse ebaõnnestus. Kuid 19. oktoobril jooksis Ladoumègue uuesti Jean Bouini staadionil koos sakslase Kelleri ja prantslase Sera Martiniga. Tulemuseks oli uus ilmarekord, ajaga 2:23,6 Ladoumègue poolt.

Enne võistlust tähendas keegi Prantsuse sporditögelane: „Ladoumègue ei või täna rekordi lüüa, ilm ei luba seda. Ta võib jooksta 3:52, kuna Beccali võib lüüa uue Itaalia rekordi.“

LADOUMEGUE SENISED TAGAJÄRJED:

1500 mt. 3:49,2; 3000 m. 8:40,8; 3 miili (4.827 m.) 14:33,2; 1 miil (1609 m.) 4:15,7; 2 miil (3.218 m.) 9:25. 2000 m. 5:28,8; 4000 m. 11:55,6. Ladoumègue domineerib kõigis Prantsuse jooksudes 800—500 m.

1500 MEETRI REKORDIDE AJALUGU:

Michel Joalhat (Prantsuse) 4:16,8, 26. mai 1896. a.; Albin Lermusiaux (Prants.) 4:10,4, 28. juuni 1896. a.; C. Benetti (Inglis) 4:06, 15. juuli 1900. a.; S. D. Lightbody (Ameerika) 4:5,4, 1. sept. 1904. a.; H. A. Wilson (Inglis.) 3:59,8 30. mai 1908. a.; A. R. Kiviati (Ameer.) 3:55,8, 8. juun. 1912. a.; S. Lander (Rootsi) 3:54,7, 5. aug. 1917. a.; P. Nurmi (Soome) 3:53, 23. aug. 1923. a.; P. Nurmi (Soome) 3:52,6, 19. juun. 1924. a.; O. Peltzer (Saksa) 3:51, 11. sept. 1926. a.; Jules Ladoumègue (Prants.) 3:49,2, 5. okt. 1930.

„Puhkekodu“ värskel liiduklassi meeskond.

Raius ühe aastaga kahe klassi võrra edasi.

Iga aasta läheb A klassi meister liidu klassi. Eelmise aasta kaks liiduklassi meeskonda „Estika“ ja „Merkur“ on likvideerunud, kuna Tartu Jalgpalliklubi langes A klassi ja tema asemele tuli Narva „Võitleja.“ Nüüd puudus liiduklassis kaks meeskonda. B klassi meistri kohale kandideerisid Pärnu „Tervis“ ja Tallinna „Puhkekodu“, kelle kohtamine pidi andma B klassi meistri ja sellega ka uue liiduklassi meeskonna. Nende kohtamine leidis aset pühapäeval staadionil vahekohtunik Tshutshelovi juhtimisel. Algusest näib nagu tahaks „Tervis“ meistri tiitli omale viia. Esimesel poolajal kombineerivad tervislased, kuid

ei suuda fikseerida värvavaid. Nii lõpeb esimene poolaeg värvavateta.

Teisel poolajal saavutab „Puhkekodu“ esimese värava 10. minutil ja paar minutit hiljem lisaks teise.

„Puhkekodu“ läheb hoogu ja kombineerib ladedasti. Kuid ka toorust tehtakse nende poolt rohkesti. Nii saab „Tervise“ värvavaht vigastada, kus temale jalaga kõhtu lüüakse. Veel kolmas värav langeb „Puhkekodu“ heaks, sellega lõpeb mäng 3:0 nende kasuks.

Praegu on liiduklassis viis meeskonda ja neile tuleb ka tuleva aastane A klassi meister juure.

Sport otsaga Vatikanis.

Hiljuti algas paavst Vatikani moderniseerimisega. Nüüd ei taha ta ka spordiga ajast maha jääda. On käsil jalgpalli meeskonna moodustamine; mängijad on paavsti kõrgematest teenijatest. Pii XI on suur spordi armastaja. Ta on paljudes Itaalia spordiorganisatsioonides tegev. Vatikani alla asutakse ka kohane plats harjutuseks, kuna teiste võimalikkude org. asutatakse staadion Vatikani taha. Jalgpallimeeskond ei astu enne avalikult võistlema kui mängijad küllalt sportliselt arenenud. Treeneriks on palgatud end. „Rooma“ klubi instruktor.

Yanked Euroopasse pesapalli demonstreerima.

Tuleval aastal tulevad Euroopasse kaks USA parimat pesapalli meeskonda; need on „Yanked“ ja „Valged karud“. Tahetakse demonstreerida ehtsat pesapalli, mis on neil üheks lemmikspordiks. Euroopas ei ole see veel jalgu alla saanud. Loodetakse, et peale külastamist levineb mäng ka siin. „Yanked“ meeskonnas mängib kaasa kuulus mängija Bobby Rufom.

U. S. A. saab võimsa staadioni.

Sel kuul lõutakse Ameerikas Ohio linnas lõpule uue suure staadioni ehitamisega. Sinna mõeldakse mahutada kuni 100.000 pealtvaatajat ja ületab seega ka Los Angelesis ehitatava olümpia staadioni, kuhu mahub ainult 75.000 pealtvaatajat.

Olümpiavõitja Harold B. Abrahams'i langus. (!)

Pariisi olümpiaadi 100 meetri võitja Harold B. Abrahams vähiti mõni aeg tagasi Inglise parlamendi liikmeks, millega koos Inglise poliitilistes ringides jutustatakse järgmist lõbusat looket.

Uue istungjärgu ajal, kui Harold B. Abrahams vähe närviliselt parlamendihoone vestibüüli edasi-tagasi sammub, tuleb temale seal vastu endine Inglise peaminister Lloyd George.

Lloyd George silmitsseb vähe aega emalt mõltsikult Harold B. Abrahamsi, kes teda viisakalt tervitanud. Siis aga astus ta ükki noore parlamendi liikme ligi ja küsis sellelt:

„Palun, öelge, kas olete teie toosama Harold B. Abrahams, kes võitis Pariisi olümpiaadil ja kogu maailmas tuntud kui väga hea ning kuulus sportlane?“

„Jah, see olen mina, härra minister,“ vastas Harold B. Abrahams viisakalt poliitika suurusele.

„Ja nüüd — nüüd olete teie siis parlamendi liige?“ päris Lloyd George' edasi.

„Jah, härra minister.“

„Oh, missugune langus!“ ohkas nüüd Lloyd George ainult raskelt, silmitsedes kahetsuserikkana pilguga Harold B. Abrahamsi, kes enam midagi öelda ei osanud.

— 1875. a. ujus esimesena üle La Manche'i kaanali Inglise kapten Edvard Vebb.

— Surematu luuletaja lord Byron oli üks oma aja paremaid ujujaid Inglismaal, kuigi ta oli vigane.

Uudised eelolevaks käsipalli hooajaks.

Avaldame ühe tuntud võimlemis-õpetaja kirjutuse kooliõpilaste keelu kohta sportimisel. Selles küsimuses ei saa meie päri olla ning tuleme selle juure veel teise kirjutusega tagasi.

Toim.

Käesolev käsipalli hooaeg töötab tuua suuri muudatusi mängijaskonna koosseisus kui ka võrkpalli taktikas. Lähemal ajal on oodata Tallinna keskkoolide õpilastele võistlemise ärakeelamist seltsides õppetöö kestel linna koolivalitsuse poolt. Keeld puudutaks peaaesjalikult käsipalli, kuna seni on õpilased moodustanud enamiku seltside mängijaist. Samuti on Tallina keskkoolide spordiringide ühing ära keelanud enda liigete-ringide mängijaile võistlemise seltsides keskkoolide käsipalli esivõistluste kestel. Nimetatud T. K. S. ü. keeld sunnib Kolledshi ning Juudi ja Saksa kultuurvalitsustele alluvate koolide õpilasi, kelle kohta ei ole linna koolivalitsuse keeld maksev, võistleva kas kooli spordiringi ehk seltsi nimel. Seesugune täiel määralt õigustatud võistluskeelu maksmapanek oli tingitud õpilaste liialdamisest käsipallivõistlustes. Iga-aastane nähe oli, et keskkoolide ja eesti esivõistluste peeti ühel ja samal ajal. Sagedasti korraldasid ka seltsid samal ajal sõprusvõistlusi, karikavõistlusi jne. Mis oli selle tagajärg?

PALJUDEL ÕPILASTEL TULI ÜHEL ÕHTUL VÕISTELDA KAHES KOHAS

ja pealegi veel mitu mängu kaasa mängida. Oli juhuseid, kus õpilased mängisid ühel õhtul 4 mängu kaasa. Et samal ajal peeti ka nädala sees avalikke ja kinniseid koolide- ja seltsidevahelisi võistlusi ja mõlemil olid oma harjutustunnid, on arusaadav, millised olid seesuguste sagedaste võistluste tagajärjed õpilaste tervisele, kuna pealegi puudus seltsides igasugune arstline järelevalve ja koolides on see puudulik.

LIALDUS EI TOONUD ÜKSINDA KAASA TERVISRIKKEID, VAI KURNAS KA SUUREL MÄÄRAL ERGUKAVA,

tehes õpilased närvilisteks ja tuues kaasa võistlustüdumuse, nii et enamus keskkoolide käsipallimängijaist loobus sellest peale kooli lõpetamist ja asus eitavale seisukohale käsipallivõistluste suhtes. Uute korralduste maksmapanek töötab tuua osalist parandust olukorda, kuid ei kõrvalda neid mitte täielikult, sest harjutamine seltsides on endiselt lubatud ja seesugused harjutustunnid võivad kergesti kujuneda võistlusteks. Samuti ei ole teada, et seltsides oleks sisse seatud sportlaste arstline järelevaatus.

Kahjuks on võimlemise õpetajate selts, kelle algatusel on võistluskeeld Tallinnas kavatsatud läbi viia, piirdunud ainult ühe linnaga, kuna Tartus, Pärnus, Valgas, Narvas jne., kus samuti enamiku seltside käsipallimängijaist moodustavad õpilased, on senine olukord endine. Soovitav on, et seesugune võistluskeeld oleks maksma pandud haridusministeeriumi kaudu kõigis koolides.

ÕPILASTE KÄSIPALLI VÕISTLUSKEELD PEAKS VASTUVÕETAV OLEMA KA SELTSIDELE,

sest see toob ka neile suuri paremusi. Seni tuli neil sagedasti võistelda iseäranis võistlusreisudel teistes linnades puuduliku koosseisuga, kuna koolijuhatus keeldus õpilastele sõiduluba andmast. Seltsidel tuli iga aasta oma mees- ja naiskondi täiendada, kuna paljud mängijad läksid edasi õppima ülikoolidesse ja teha suuri kulusid võistlejate kohaletoomiseks suuremateks võistlusteks Tartust jne. Arusaadavalt kannatas ka meeskonna mäng selle tagajärjel. Käsipalli liikumisele peaks see keelu maksmapanek olema väga kasulik, sest seltsid on sunnitud enda mängijaskondi koostama ametiskäivaist isikuist, milline aitab käsipalli sporti levitada laiemais hulkades.

Võistluskeeld võimaldab ka

NAISKORVPALLI MÄNGU MÄÄRUSTE ÜHTLUSTAMIST

üleilmlise naisliidu määrustega, missugused on tarvitusel kõigis Euroopa riikides ja erinevad suurel määral võimlemise õpetajate nõudel maksmapandud Ameerika naiskoolide korvpalli määrustest. Euroopa riikides tarvitusel olevad naiskorvpalli määrused ühtuvad suurel määral meesomadega ja teevad mängu liikuvamaks ja huvitavamaks, kui meil tarvitusel olevad määrused, millised piiravad võistlejate liikumist suurel määral ja võimaldavad vähest kombineerimist.

TEINE MUUDATUS PUUDUTAB VÕRK-PALLI TAKTIKAT

ja töötab tuua siin tulevikus põhipanevaid muudatusi ka mängijate valikus. Seni valitses meil

Ameerikast tulnud N. M. K. ü. instruktorite poolt sissetoodud taktika, milline soovitas altkäe viintserve, lühikesi tõstjaid ja eitas vastuhüppeid, lugedes neid ebapraktilisteks. Möödunud hooajal viis Kalevipoja võrkpalli meeskonna treener võiml. õp. Rosenberg meeskonnas sisse

KAHE MEHE VASTUHÜPPE JA TUGEVAID SERVID,

millised võimaldasid noortest algajatest, mängi-

Geza Leitner poksi treeneriks.

Geza Leitner.

Poks on meil tõusvaks alaks. Kuigi jalgpall sammub eesrinnas oma populaarsusega, tahab pokk sügis- ja talvehooaegadel teisi spordialasid varju jätta. Juba vara sügisel algavad poksjad oma treeninguga ja siis järgneb terve rida klubi-matše, mis alati rohkesti pealtvaatajaid tõmbab kokku.

Poksjate tasapind ei ole meil kõrge. On ainult üksikud poksjad, kes vaevalt annavad välja rahvusvahelise tasapinna, kuna teised rohkem maadlevad, kui pokivad. Mõni aasta tagasi tegutses meil treenerina-õpetajana sakslane Schäfer, kes hoogu ja elavust poksjate perre tõi, korraldades terve rida kursusi. Tema järgid on nüüd korraldanud kursuseid, kust meil seltsid ammutanud uusi võistlejaid. Eesrinnas poksjate kasvatamises on eriti hoolt kannud „Kalev“, kes iga aasta korraldab rida kursuseid. Kuid see kõik ei ole suutnud tõsta meie poksjate üldtasapinda.

Nendes päevades jõudis kohale ungarlane Geza Leitner, keda kutsuti Ungari poksi liidu kaudu „Kalevile“ treeneriks. Ei ole mõeldud ainult kasutada teda seltsi treeneriks, vaid iga kuu korraldatakse ühed poksikursused, millest igaüks võib osa võtta.

Geza Leitner on väheldase kasvuga, 26 aastane, kuid juba tegutsenud 10 aastat poksi ringis. Viimased kolm aastat tegutses Ungari BTK klubis poksitreenerina. Asjaarmastajana on võtnud hulgalisest võistlustest nii oma kodumaal, kui ka välismaal, osa. 3 aastat oli oma kaalu meister Ungaris.

Geza Leitner ei ole sugugi vaimustatud meil poksjate üldtasapinnast. Tema arvates toorest materjali on meil küllaldaselt, kellest võiks kõva töö juures häid poksjaid koolitada.

Praegu aga poksitakse liig juhuslikkude võtetega, eriti aga jättes kaitsmise nõrgaks.

Kuid neid vigu saab hoolsa treeninguga parandada.

Algavatest poksikursustest on osavõtt haruldaselt elav ja näib, et poksi hooaeg algab suure elavuse ja hooaga. Oma kodumaast jutustab Leitner, et neil pokk on saanud jalgpalli kõrval populaarsemaks spordialaks. Tihti võib näha poksi-võistlustel, kui neid korraldatakse lahtise taeva all, 10—12.000 pealtvaatajat. Siseruumis on pealtvaatajate arv 2.000—3.000.

jatest koosnevale meeskonnale edurikast esinemist esivõistlustel ja võite tugevate, kogunud mängijatest koosnevate meeskondade üle. Käesoleval hooajal on enamus Tallinna seltside kui ka koolide meeskondi nimetatud vastuhüppe taktika omaks võtnud, sest ainult see võimaldab veel kaitsta tugevaid surumisi, kuna meie paremate surujate surumiste vastuvõtmine on muutunud võimatuks. Mis puutub ameeriklaste vastuhüppe eitamist, siis on see tingitud vast ehk nende hooaja lühikesest kestvusest, võrreldes meie omaga.

A. R.

Tallinnas asuvate jahtklubide suvehooaeg lõppend.

Eestimaa merijahtklubi lõpetas oma suvehooaja tegevuse 28-mal septembril. Tallinna jahtklubis lõppes see 12-mal oktoobril, millal ka klubihoonel lipp traditsiooniga alla lasti. Sel puhul oli klubisse kogunud suurem osa aktiivsemad klubi liikmed. Samal ajal said välja antud auhindad viimaste võidusõitude kui ka välissõitude eest.

Ettekantud tegevuse aruande järele on TJK jahid suve jooksul ära sõitnud väljaspool Tallinna lahte 4000 mere miili, millest kõige rohkem, nimelt 1500 miili ära sõitnud A. Peet, jahil „Boy-Roy“ ja G. Laanekorb 1000 miili jahil „Hulkur“, kes ka, arvesse võttes purje pinna suurust, vastava auhinna sai. A. Peet sai auhinna kõige kaugemas sadamas käimise eest. Tema on käinud jaht „Boy-Roy“l Pärnus, Riias, Visby's, Stockholmis, Helsingis. Tallinna lahes on väljasõitusi teinud keskmiselt iga jaht 20 korda. Kõige rohkem väljasõitusi on tehtud aga jaht „Hulkur“il, kes ka vastava auhinna sai (omanik G. Laanekorb).

VÕIDUSÕITUSI ON KORRALDATUD:

1. ülemaaline Kuresaarest — Kuivastu 47 miili; 1. auhinna ja Väina karika sai Saaremaa merispordiseltsi jaht „Yell“, omanik O. Väärt; 1. Soome SPS ja TJK vaheline võidusõit Helsingist Tallinna — 47 miili, kus esimese auhinna sai Soome jaht „Anna-Liisa“; 2. auhinna — „Boy-Roy“ TJK; 2. omavahelist, millest üks vaikselt ilma tõttu jäi lõpetamata; teisel sõidul sai 1. auhinna jaht „Needi“, omanik N. Teiss ja P. Butte. ülemaalisel öösisel võidusõidul, mis korraldati Tallinna lahel, sai 1. auhinna jaht „Needi“ — juht P. Butte.

Punktide auhinna sai samuti jaht „Needi“ — omanik N. Teiss ja P. Butte. Rahvusvahelistest võistlustest Tallinnas, Soomes ja Kuresaarest võtsid osa 4 jahti, millest klassi auhindasi said „Needi“ ja „Hulkur“, mõlemad möödalanud talvel Tallinnas ehitatud.

Parima juhi nime peale korraldatud võidusõidud, millest osavõtmiseks 8 juhti endid üles andsid, jäid lõpetamata ebasoodsa ilmastiku tõttu. Seni on nendel sõitudel saavutanud kõige rohkem punkte H. Anto.

Talvine tegevus suundub peaaesjalikult teoreetilistele ettevalmistusele ja jääpurjeka spordi harrastamisele. Viimane sport on meil hakanud iseäranis hoogsalt arenema, mida tuleb sellega seletada, et jääpurjek oma hinna poolest meie oludes rohkem kättesaadav on kui purjejaht.

Suvespordi hooaja lõpp viljandis.

Kehalise kasvatus inspektor Idla loeng ja võimlemisettekandeid. Jalgpallivõistlus V. K. S. K. ja „Tuleviku“ vahel.

Laupäeval, 18. skp., esines Viljandis kehalise kasvatus inspektor Ernst Idla loenguga teemal: „Kas vaimline või kehaline kasvatus?“ Kõneleja rõhutas eriti kehalise kasvatus tähtsust õppiva noorsoo keskel ja tarvidust juhtida õppureid koolitöö kõrval ka kehalisele tegevusele. Peale kõnet esinesid Tallinna „Kalevi“ naisvõimlejad, manades publikumis esile kiiduavaldusi.

Suvisa spordihooaja lõppakordiks oli püha-päeval, 19. skp., jalgpallivõistlus kohalikkude Kaitseliidu Spordiklubi ja „Tuleviku“ jalgpallimeeskondade vahel.

Esimesel poolajal näitab „Tuleviku“ üsna head mängu, asetades sageli vastase värava hädaohutlikku seisukorda, kuid väravalöögid ei saavuta sihti. Suure vaevaga suudab V. K. S. K. läkitada „Tuleviku“ väravasse palli vaid üks kord.

Teisel poolajal on aga mängu peremees Spordiklubi, saavutades veel lisaks neli väravat „Tuleviku“ nulli vastu. Seega lõpptagajärg 5:0 (1:0) V. K. S. K. kasuks. Pen Alty.

Rakvere suvispordi bilanss.

Pilk möödunud hooajale.

Viimastest kehakultuuri aastaraamatust selgub märkimisväärse asjaoluna, et eelviimasel suvispordi hooajal, s. o. 1929. a. ei ületatud ainustki Viru rekordsaavutust. Sellevastu on neid aga tänavusel hooajal vist

ÜLE TOSINA PÕRMUSTATUD, mõnda isegi mitu korda. Seda kõike küll ainult kergespordis, kuid see on siiski edu.

Kui Rakveres 1929. aasta oli spordiliikumisele sumnud aasta kohaliku, juba aastaid igatsetud, staadioni valmimise ootel, siis lootsime eriti käesolevalt hooajalt seda rohkem. Raske on kindlata, et Rkv. spordirahva ja -huviliste lootused täiel määral oleks täitunud.

Vara kevadel, maikuu Rkv. spordikomisjoni poolt korraldatud rahvuslised staadioni avamisvõistlused tingisid eeldama elevusrikast hooaega.

KUID PETTUMUS ON SEDA SUUREM, kui nüüd suvispordi tegevusele kriipsu alla tõmmates peame väitma, et mainitud avamisvõistlused jäid ka viimasteks rahvuslisteks võistlusteks terve hooaja kohta Rakveres.

Siiski „Kalev“ ja linna spordikomisjon korraldasid mõningaid võistlusõhtuid õhtumiitingute nime all. Need näisid aga rohkem asjast pinnapealsemalt ülesaamiseks, kuna nad korralikkude võistlustena küll publikule teatavakstegemist poleks väärinud.

Vähe sellest. 1928. a. oli Rakvere „Kalev“ see, kes algatas ilusa mõtte iga-aastaste Rakvere-Narva linnadevõistluse pidamiseks, nii kergejõustikus kui jalgpallis. Samal aastal peeti esimene sarnane võistlus rakverlaste hulgaliselt osavõtul Narvas. Kuna järgneval, 1929. a., Rakveres võitluskõlblikku välja ei olnud, siis otsustati linnadevõistlus edasi lükata veel kord järgneva, s. o. käesoleva aasta peale. Aga isegi selle võistluse korraldamisega ei tulnud Rkv. spordiorg-nid ja -komisjonid toime. Rakverlaste poolt linnadevõistluse järjest hilisema sügise peale edasilükkamist ja Rakvere sportlaste tõusvat vormi nähes, hakkavad korraga narvalased omakorda võistluste tähtpäevi nihutama. Ja nii on jäänud tänavugi teostamata see mõlemi linna spordirahvast huvitav võistlus. Mine küsi, kelle süü?

Ühe ilusa asjaga tuldi siiski toime. Selleks oli juulis spordikomisjoni korraldatud

PAARINÄDALASED KERGEJÕUSTIKU TREENINGÕHTUD.

Eesti parima kergeportlase Elmar Rähna juhatusel. Eriti kriipsutaks alla seda hoogu, mille Rahn andis polesaajapealisele poistehulgale. Liikus sel korral ilus mõtegi Rakvere erilist poiste sportlist koondust — liitu luua oleva hoo jätkamiseks, kuid vaibus seegi. Ja praegu ei ole poistel kuhugi minna peale kohaliku skautide maleva, kes sageli suureosavõtulisi poistevõistlusi mitmesugustel aladel korraldab. Aga nende väheste vanemate sportlaste juures, kes Rähna näpunäiteid omistasid, ilmnesid tagajärjed peagi Viru rekordite taseme ületamise näol.

Rahul olles võib märkida, et kui Rakvere sportlased ei ole saanud kohapeal esineda võistluste puudumisel, siis vähemalt parematele sportlastele on org-nid võimaldanud rohkelt osa võtta välisvõistlustest. Nii on rakverlased hea eduga hooajal esinenud Tallinnas, Tartus, mitu korda Narvas ja Paides. Nii kalevlased Jürlau ja Erna, Verder Spordiklubist kahes viimases ja

veel Diivin Tartus. On meil ju veel hästi meele rakverlaste esinemine Narvas Viru esivõistlustel, kus kolme mehiga omandatakse Narvale pea samavõrdset punkte (sealt narvalaste kartus linnadevõistluste pärast?), ja hiljutised Tallinna staadionivõistlused

„SENSATSIOONIGA PROVINTSIST“

— Jürlau ja Erna üllatusvõitudega Eesti paremate üle.

See oli kergejõustik. Oli lugu jalgpallis parem? Juba hooaja algul meeskonna koostamisel on „Kalev“ mängijate puudusel (!) sunnitud meeskonda võtma ka mitut kaitsevaelast, mis meeskonnale annab juhusliku, ainult hooaja kestva ilme. Kolmenädaline treener E. Parbo kohal viibimine oli suurelt ergutavaks ja tulemuks oli üle mitme aja suurem võit Tapa üle 4:1. Head mängu näidati veel Narvas kohtumisel sealse „Astraga“ P-Eesti ringkonna esivõistluste finaalis, kus kaotati vaid karistuslöökidega. Kuna aga „Kalevi“ jalgpallimeeskonna võistluste reas

HEADE RESULTAATIDEGA VAHELDUVAD KA HALVAD KAOTUSED VÕI VIIGID,

siis ei märgi see kuigi suurelt Rkv. jalgpalli taseme kindlust või tõusu. Uusi noori mängijaid on hooaeg annud vaid paar-kolm ja jalgpalli vahekohtunikkude soetamise küsimuses püsime sama kaugel kui aastate eest.

Rakvere kergespordi eliit.

Seisavad vasakult:

A. Jürlau — Rkv. Kalev (400 — 54,7; 800 — 2,47; 1000 — 2,38,0; 1500 — 4,11,0).

J. Erna — Rkv. Kalev (kaugus — 6,57; kõrgus — 1,65; kolmik — 12,73; teivas — 3,40; ketas — 38,88).

A. Verder — Rkv. Spordiklubi (kuul — 12,28; ketas — 38,31; oda — 54,90).

Vaatamata sellele, et Rakvere Tammiku rattasõidu trekk on paremaid Eestis, suudeti sellel korraldada käesoleval hooajal vaid üks omavahe-line rattavõistlus. Tingitud oli see küll suurelt osalt sellest, et rattasõidu trekki käesoleval suvel põhjalikult parandati kurvete tõstmisega, ja selle tõttu see võistluste korraldamiseks kurvete pehmuse pärast suletud oli. Ka igaaastase Rakvere-Kunda maanteevõistluse pidas „Kalev“ suurel osavõtul ära.

Tennise kohta peab tähendama, et see spordiala küll tasapisi, kuid järjekindlalt poolehoidu võidab. Nii on Rakveres praegu neli korraldaja tennisvälja, ning tennissportlaste erikoondis — Rkv. Tennisklubi. Viimase poolt korraldati möödunud suvel Andressoni juhatusel tenniskursused, millest üle 30 asjahuvilisi osa võttis. Ka korraldas Tennisklubi Rakvere meistri-võistlusi, milles Rakvere paremaks osutus E. Nude.

Teeme lõppkokkuvõtte. Edu ju on, kuid parema tahtmise juures oleks see võinud olla suurem. Ja just seda tahtmist sooviks enam meie spordijuhtidele ja ka sportlastele endile uueks hooajaks.

„SPORDILEHE“

järgmine number ilmub 7. novembril.

Talitus.

OVOMALTINE

on väärtuslikumatest toiduainetest kontsentreeritud loomulik jõutoit, heamaiguline ja kergesti seeditav, ning aitab suurendada vaimlist ja kehalist vastupidavust ja töövõimet. «Ovomaltine» kosutab ka Teid.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE tõuwendab ka Teid!

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4 Kõnetr. (2) 23-00.

Soovitab mõõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalanõude osakond.

Spordi-tarbenõude äri

Tallinn, Pikk 47
Kõnetr. (2) 10-02

Soovitab sügiseks hooajaks:

Võimlemis kinge, särke, pükse, üllikonde ühes tükis ja training üllikonde.

Korvpalle, võrkpalle ja võrkpalle võrke. Korvpalli Saapad „Reds“.

Ping-pong mängu, lööjad ja palle.

Ladus saadaval kõiksugu sporditarbenõud.

Talviseks hooajaks kohale jõudnud

suusad ja liurauad.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

NMKÜ karikavõistlused.**RUSS võidab korvpalli karika?**

NMKÜ poolt igal aastal korraldatud käsipalli karikavõistlused arenevad käesoleval aastal kaunis kiiretempoliselt, mis on tingitud osavõtjate vähesusest ja esivõistluste eeljõulusest algusest. Võrkpalli naistele ja meestele läheb määrustekohaselt ühe miinuse või knock-out süsteemis, vaid korvpalli meestele mängitakse kahemiinuse süsteemis.

Võrkpalli sarjas on võidurikkad olnud Kalevi ja NMKÜ, kes omavahel annavad ka võistluste finaali. Kalevi võitis viimati võrkpallis Eestimaa spordiseltsi, kes on endine Greifi ja Tredeka rist-sugutis, 15:8 ja 15:4. Naiste võrkpallis tuleb finaali Russi ja Kalevi vahel — esimene võitis ÜENÜTO naiskonna õige suurelt — 15:7 ja 15:5. ÜENÜTO naiskond on tänava õige suuresti muudetud koosseisuga, kuid hoopis nõrgem läinud aastast. Ka teisedki naiskonnad ei ole näidanud midagi erilist, mängitakse ikka veel niisama tabatut ja algelist võrkpalli, kui vahest viis aastat tagasi.

Huvitavam ja kõitvam NMKÜ karikavõistlusil on meeste korvpall, kuna neljast osavõtjast on kolm ekstraklassilised. Russ näib olevat käesoleva hooaja alguse parim, kuna võitis oma tegevamad rivaalid — Kalevi ja NMKÜ väikese vahega, kuid kindlalt.

Kaleviga oli Russil siiski raskem heitlus kui NMKÜ-ga, kelle ridades ei ole tänava nähtud Riiberigi ega Vikatit. Meeskond on venelastel nende Genfist tagasi tulnud juhi Selenoi treenerimisel tublilt ühtlane ja omab tagavaramaterjali — asi, mis puudub täiesti NMKÜ-l. Kalevil on ka õige rohkesti reservmehi, kes ei ole palju halvemad esimese garnituuri üksikuist. Russ võitis Kalevi 34:27 (12:13) ja NMKÜ 30:24 (14:12).

Algus on venelastel hea. Kalevi vastu juhtisid 9:1 ja NMKÜ vastu 10:10; siin tuleb tagasiminekuks, mis lõpeb vahest teise poolaja keskel, kust peale lõppspurti kindlustab Russi paremus. NMKÜ oli teisel poolajal kord isegi 18:15 ees, kuid seisu järele 20:20, Russ juhtis äkki 30:20, millist vahet ei suutnud tasandada NMKÜ mitteühtlase meeskonna mäng.

Publikule näidati viimasel mänguõhtul ka „vanemate“ härrade korvpalli, millest võtsid osa NMKÜ ja kaitseliidu „vanahärrad“.

Ei saa aru, miks nimetati seda mängu vanemate härrade mänguks, kuna võtsid ju osa, eriti kaitseliidu poolt päris „noorepoolsed“ vanahärrad. Mäng oli õige tasavägine — kaitseliit võitis 12:11 (3:9).

Spordi uudiseid Valgast.

Üle hulga aja tuleb ka Valgast ikka spordi uudiseid saata. Nimetada oleks, et praegu sportlised tegutsevad seltses on kaks: ÜENÜ ja NMKÜ, kuna Edu ja Spordiklubi enesest vähe-seid elumärke avaldavad.

On maha löödud jalgpallivõistlus Spordiklubi ja Soomusrongi vahel, millise võitis ikkagi Spordiklubi 3:1.

On lõppenud ka poegl. gümn. klassidevahelised võrk-korvpallivõistlused. Võrkpalli finaalis võitis 3-real 4-real 15:11 ja 15:7. Peale finaalmängu mängis 3-real kooli koondusega, kuid oli sunnitud alistuma 15:11 ja 15:12.

Korvpallis olid uuesti koos 3. ja 4. reaalk. Uuesti siin võitis 3-real, tagajärjega 23:16. See oli esimene juhtumine, et meistriks tuleb 3-real, harilikult kuulus see monopol 5-realile.

Lõpule on jõudnud ka tennisvõistlused Valga meistri nimele. Nagu ette arvatud, tuli meistriks Boris Kõiv, võites finaalis Kreevini 6:2 ja 6:3. Kolmandaks tuli Valga ping-pongi meister Kallit.

Elavat tegevust on seltsides märgata eriti ping-pongis ja koroonas. Tihti võib ka veel tähele panna kergejõustiku mehi treenerivat poegl. gümn. õuel. Lähemal ajal algavad ka maadlus-kursused instr. Ohaka juhatusel.

Viiding tõukas 13,90.

Valgas peetud õhtumiitingul saavutati, vaatamata külmale ilmale ja vähesete osavõtjate arvule, nimetamisväärsed tagajärjed visketes. Kuulis: 1) A. Viiding — 13,90 m.; 2) P. Määrits — 12,98 m. Ketas: 1) P. Määrits — 40,47 m.; 2) A. Viiding — 38,72 m.; 3) P. Piip — 34,73 mt. Teised tagajärjed alla keskmise.

Tartu käsipalli vaimustuses.**Algava hooaja kolmekordne avamine.**

Tartu on elanud viimasel ajal käsipalli hooaja avavõistluste tähe all. Hooaega avati kolmel korral. Sissejuhatused tegid üliõpilased ja keskkooli noored 11. okt. õhtul ülikooli võimlas, mis nüüd saanud Tartu ainukeseks käsipallivõistluste tallermaaks.

Võrkpallis panid tudengid oma paremuse maksaks game'idega 15:5, 4:15 ja 15:12. Ülikooli koondises esinesid Niggol, A. Pehap, Jakobson, Kallas, Zimmermann (junior) ja Oomann. Sellega kolm Eesti meistermeeskonna, Tartu NMKÜ, meest (Niggol, Jakobson ja A. Pehap). Koolinoored näitasid kvalifitseeritud võimetega vastaste vastu südit esinemist, mispärast kohtamine kandis kohati üsna pinevat ilmet.

O. MAMERS SURNUD.

Meie hulgast lahkus pikaldase haiguse järele O. Mamers, keda tunneb meie vanem sportlas-põlv kui tublit kaaslast ja võitlejat ühise idee eest. On pärit Haapsalust. Lõpetas Tallinnas realkooli. Sportis Haapsalus. Tegi kaasa ujumist, kergejõustikku, jalgpalli ja tennis. Viimasel ajal oli parimaid Eesti mängijaid 1913—1921. a., 1915. a. astus „Kalevisse“, kus oli seltsi meister paari aasta jooksul.

Ilmasõja ajal astus vabatahtlikult sõjaväkke, kus teenis ohvitserina. Vabadussõjas teenis kaitseväge staabis luureosakonna ülemana.

gümn. 7:15, 15:4 ja 15:4. Korvpallis panid tehnika gümn. poisid maksma oma paremuse 34:23 realistide üle.

Seltsidevaheline hooaeg avati pühapäeval, 19. okt. Eesti meistermeeskond NMKÜ võitis kergelt Kalevit 15:2 ja 15:6. Erilises vormis oli O. Erikson. Suure põnevusega jälgiti naiste võrkpalli, kus kohtasid Tartu Kalevi ja EASK. Esimene naiskond koosneb ületulnud EASK'i mängijaist, kuna teine naiskond on saanud värsket verd ÜENÜ Tall. osakonnast. Kalevlannad on teinud läbi korrapärase treeningu, mispärast näitasid ühtlaselt head mängu, kuna EASK'i preilid püüdsid hiilgada üksikult. Kalevi võitis 15:10, 11:15 ja 15:8. Kalevi naiskonna koosseis: Raudsepp, Soosaar, Kiho, Martinson, Peterson ja Telling.

Lõpuks mängisid EÜS ja keskkoolide koondus korvpalli. Võitsid keskkooli noored 35:29.

Edaspidi tahetakse võistlusi pidada iga laupäeval ja pühapäeval.

Tartu Kalevi poksimeistrid.

Tartu Kalevi aastavõistlused poksis peeti 11. oktoobril. Nööringist käis läbi ligi veerandsada rusikameest. Isikliku tublidusega hiilgasid Reimann, Vahi ja Reinthal, kuna teistel veel küllalt puudusi. Üldiselt näib Kalevi kool ühekülgne olevat. Harrastatakse näohoopes, kuna rinnaaluse lööke üldse ei kasutata. Samuti on kaitse nõrk.

Tehnilised tagajärjed:

Kärbeskaal: 1. Saks. 2. Redel.
Kukk-kaal: 1. Reinthal. 2. Koidu. 3. Ernits 2.
Sulgkaal: 1. Indt. 2. Vaher. 3. Ernits 1.
Kergekaal: 1. Jansen. 2. Marmor. 3. Nagel 2.
Kergekeskkaal: 1. Vahi. 2. Nagel 1.
Keskkkaal: 1. Reimann. 2. Johanson.
Poolraskekaal: 1. Kübar. 2. Tamm. 3. Koch.
Raskekaal: 1. Visnapuu. 2. Lohuaru.

Suurimad koroonavõistlused pealinnas.

15.—18. oktoobril oli korraldatud prefektuuri ruumes koroonavõistlusi. Osavõtjaid oli rekordiline arv — 94. Võisteldi kahemiinuse süsteemis.

Noil võistlustel oli jõukatsumine eriti huvitav võistlejate arvukuse ja mitmekesiste võimete poolest: prefektuuri, kriminaal ja poliitilise politsei ametnikud andsid huviküllase suure ühise võistlejate pere. Kuid ka peale sajaarvuline pealtvaatajate hulk liikus ühe laua juurest teiseni. Õhkkond oli noil võistlusõhtuil kõigiti põnev ja paljutootav.

Analüüsid mängu, tundus, et kombinatsiooni-mäng oli nii mitmel mängijal rajatud kindlale alusele, mitte juhusele. Ka mängu taktika oli läbi mõeldud.

Nimetatud võistlusil kuulus sageli hüüde: „Närvid! Rohkem meelekindlust!“

Vast on mittemeelekindlus rajatud mängu aluse puudulikkusele ning oma kindluse ja võimete usu puuduses.

Tundus, et nii mõnelegi heale mängijale põhjustas kaotuse hingeululine motiiv. Soov oli võita, kartus oli kaotada ja nii kõikus mängija tasakaal.

Olid kaotajad, kes ei näidanud oma pettumusi, ega haavatuse tunnet, ega ka otsinud kaotusele vabandusi.

Koroonavõistlus lõppes 4. pol. jaosk. kordniku Karl Teppi meistriks tulekuga. Edasi tulid kohtadele: 2) krim.-assistent Raag; 3) krim.-van. assistent Hansar; 4) krim.-assistent Puskar; 5) 2. jsk. pol.-kordnik Ööpik; 6) poliit. pol. agent Ilves.

Käsipalli hooajaalgus Narvas.

3. okt. avati Narvas käsipalli hooaeg. Võrk- ja korvpallis võitis Narva Maleva Spordiklubi „Võitlejat“ 2:0 (15:2 ja 15:2). 19. okt. peeti „Võitleja“ väljakutsel samad mängud meestele. Seekord võitis võrkpalli „Võitleja“ 2:1 (15:10; 11:15; 15:13). Korvpallis võitis Mal. Sp. Kl. 42:21 (14:7). Naiste võrkpallis võitis Astra Mal. Sp. kl. 2:0 (15:6 ja 16:14). 17. okt. peeti ping-pongi võistlusi Eesti B klassi meistri Mikenase osavõtul. Esimese koha jagasid Valtman ja Alber keskkooli Sp.-ringist. Mikenas langes välja 3-da mängu järele. Võistlused peeti kahemiinuse süsteemis.